
Paramahansa-Parivrajaka Upanishad

பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகோபநிஷத்

Document Information

Text title : paramahansa-parivrAjakopanishad

File name : paramahansaparivrAjaka.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Author : -

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 66, Sanyasa upaishad fro Atharva Veda

Latest update : Jan. 20, 2008

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 1, 2025

sanskritdocuments.org

Paramahansa-Parivrajaka Upanishad

பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகோபநிஷத்

பாரிவ்ராஜ்யத⁴ர்மவந்தோ யஜ்ஞஞாநாத்³ப்³ரஹ்மதாம் யயு: |
தத்³ப்³ரஹ்ம ப்ரணவைகார்த்²ம் தூர்யதூர்யம் ஹரிம் ப⁴ஜே ||

ஓ ப⁴த்³ரம் கர்ணேபி:⁴ ஸ்ரு'ணுயாம தே³வா |
ப⁴த்³ரம் பஸ்யேமாக்ஷபி⁴ர்யஜத்ரா: |
ஸ்தி²ரைரங்கை³ஸ்துஷ்டுவாம்ஸ்தநூபி:⁴ |
வ்யஸேம தே³வஹிதம் யதா³யு: |
ஸ்வஸ்தி ந இந்த்³ரோ வ்ரு'த்³த⁴ஸ்ரவா: |
ஸ்வஸ்தி ந: பூஷா விஸ்வவேதா:³ |
ஸ்வஸ்தி நஸ்தார்க்ஷயோ⁵ரிஷ்டநேமி: |
ஸ்வஸ்தோ நோ ப்³ரு'ஹஸ்பதிர்³த⁴து ||

ஓ ஸாந்தி: ஸாந்தி: ஸாந்தி: ||

ஹரி: ஓ அத² பிதாமஹ: ஸ்வபிதரமாதி³நாராயணமுபஸமேத்ய
ப்ரணமய பப்ரச்ச² ப⁴க³வம்ஸ்த்வந்முகா²த்³வர்ணஸ்ரமத⁴ர்ம-
க்ரமம் ஸர்வம் ஸ்ருதம் விதி³தமவக³தம் |
இதா³நீம் பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகலக்ஷணம் வேதி³துமிச்சா²மி க:
பரிவ்ரஜநாதி⁴கா¹ கீத்³ரு'ஸம் பரிவ்ராஜகலக்ஷணம் க:
பரமஹம்ஸ: பரிவ்ராஜகத்வம் கத²ம் தத்ஸர்வம் மே ப்³ருஹீதி |
ஸ ஹோவாச ப⁴க³வாநாதி³நாராயண: |
ஸத்³கு³ருஸமீபே ஸகலவித்³யாபரிஸ்ரமஜ்ஞோ பூ⁴த்வா வித்³வாந்ஸர்வ-
மைஹிகாமுஷ்டிகஸு²ஸ்ரமம் ஜ்ஞாத்வைஷ்ணோத்ரயவாஸநாத்ரய-
மமத்வாஹங்காராதி³கம் வமநாந்நமிவ ஹேயமதி⁴க³ம்ய மோக்ஷ-
மார்கை³கஸாத⁴நோ ப்³ரஹ்மசர்யம் ஸமாப்ய க்³ரு'ஹீ ப⁴வேத் |
க்³ரு'ஹாத்³வநீ பூ⁴த்வா ப்ரவ்ரஜேத் |
யதி³ வேதரதா² ப்³ரஹ்மசர்யாதே³வ ப்ரவ்ரஜேத்³க்³ரு'ஹாத்³வா வநாத்³வா |
அத² புநரவ்ரதீ வா வ்ரதீ வா ஸ்நாதகோ வா⁵ஸ்நாதகோ வோத்ஸந்நாக்³நி-

ரநக்³நிகோ வா யத்³ஹரேவ விரஜேத்தத்³ஹரேவ ப்ரவ்ரஜேதி³தி பு³த்³த்⁴வா
 ஸர்வஸம்ஸாரேஷு விரக்தோ ப்³ரஹ்மசாரீ க்³ரு³ஹீ வானப்ரஸ்தோ² வா
 பிதரம் மாதரம் கலத்ரபுத்ரமாப்தப³ந்து⁴வர்க்³ம் தத்³பா⁴வே ஸிஷ்யம்
 ஸஹவாஸிநம் வாநுமோத்³யித்வா தத்³தை⁴கே ப்ராஜாபத்யாமேவேஷ்டிம் குர்வந்தி
 தத்³ ததா² ந குர்யாத் | ஆக்³நேய்யாமேவ குர்யாத் |
 அக்³நிர்ஹி ப்ராண: ப்ராணமேவைதயா கரோதி த்ரைதா⁴தவீயாமேவ குர்யாத் |
 ஏதயைவ த்ரயோ தா⁴தவோ யத்³த ஸத்த்வம் ரஜஸ்தம இதி |
 அயம் தே யோநிர்ரு³த்வியோ யதோ ஜாதோ ஆரோசதா:² |
 தம் ஜாநந்நக்³ந ஆரோஹாதா²நோ வர்த⁴யா ரயிமித்யநேந மந்த்ரேணக்³நி-
 மாஜிக்⁴ரேத் |
 ஏஷ வா அக்³நேர்யோநிர்ய: ப்ராணம் க³ச்³ஸ்வாம் யோநிம் க³ச்³ஸ்வா-
 ஹேத்யேவமேவைததா³ஹ |
 க்³ராமாச்³ரோத்ரியாகா³ராத³க்³நிமாஹ்ரு³த்ய ஸ்வவித்⁴யுக்தக்ரமேண
 பூர்வவத்³க்³நிமாஜிக்⁴ரேத் |
 யத்³யாதுரோ வாக்³நிம் ந விநேத³ப்ஸு ஜுஹூயாத் |
 ஆபோ வை ஸர்வா தே³வதா: ஸர்வாப்⁴யோ தே³வதாப்⁴யோ ஜுஹோமி ஸ்வாஹேதி
 ஹுத்வோத்³த்⁴ரு³த்ய ப்ராஸ்நீயாத் ஸாஜ்யம் ஹவிரநாமயம் |
 ஏஷ விதிர்வீராத்⁴வானே வா⁵நாஸகே வா ஸம்ப்ரவேஸே வாக்³நிப்ரவேஸே
 வா மஹாப்ரஸ்தா²நே வா |
 யத்³யாதூர: ஸ்யாந்மநஸா வாசா வா ஸம்ந்யஸேதே³ஷ பந்தா:² |
 ஸ்வஸ்த²க்ரமேணைவ சேதா³த்மஸ்ராத்³த⁴ம் விரஜாஹோமம் க்ரு³த்வாக்³நி-
 மாத்மந்யாரோப்ய லௌகிகவைதி³கஸாமர்த்²யம் ஸ்வசதுர்த்³ஸகரண-
 ப்ரவ்ரு³த்திம் ச புத்ரே ஸமாரோப்ய தத்³பா⁴வே ஸிஷ்யே வா தத்³பா⁴வே
 ஸ்வாத்மந்யேவ வா ப்³ரஹ்மா த்வம் யஜ்ஞஸ்த்வமித்யபி⁴மந்தர்ய ப்³ரஹ்ம-
 பா⁴வநயா த்⁴யாத்வா ஸாவித்ரீப்ரவேஸபூர்வகமப்ஸு ஸர்வவித்³யார்த்²-
 ஸ்வரூபாம் ப்³ராஹ்மண்யாதா⁴ராம் வேத்³மாதரம் க்ரமாத்³வ்யாஹ்ரு³திஷு
 த்ரிஷு ப்ரலிலாப்ய வ்யாஹ்ரு³தித்ரயமகாரோகாரமகாரேஷு ப்ரலிலாப்ய
 தத்ஸாவதா⁴நேநாப: ப்ராஸ்ய ப்ரணவேந ஸிகா²முதக்ரு³ஷ்ய
 யஜ்ஞோபவீதம் சி²த்த்வா வஸ்த்ரமபி பூ⁴மௌ வாப்ஸு வா விஸ்ரு³ஜ்ய
 ஓ பூ:⁴ ஸ்வாஹா ஓ பு⁴:வ: ஸ்வாஹா ஓ ஸுவ: ஸ்வாஹேத்யநேந
 ஜாதருபத⁴ரோ பூ⁴த்வா ஸ்வம் ரூபம் த்⁴யாயந்புந: ப்ரு³த்²க்
 ப்ரணவ்வ்யாஹ்ரு³திபூர்வகம் மநஸா வசஸாபி ஸம்ந்யஸ்தம் மயா

ஸம்ந்யஸ்தம் மயா ஸம்ந்யஸ்தம் மயேதி மந்த்³ரமத்⁴யமதாரத்⁴வநி-
பி⁴ஸ்த்ரிவாரம் த்ரிசு³ணீக்ரு³தப்ரேஷோச்சாரணம் க்ரு³த்வா ப்ரணவைக-
த்⁴யாநபராயண: ஸந்நப⁴யம் ஸர்வபூ⁴தேப்⁴யோ மத்த: ஸ்வாஹேத்யூர்த்⁴வ-
பா³ஹூர்பூ⁴த்வா ப்³ரஹ்மாஹமஸ்மீதி தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யார்த²ஸ்வரூபா-
நுஸந்தா⁴நம் குர்வந்நுதீ³சிம் தி³ஸம் க³ச்சே²த் |

ஜாதரூபத⁴ரஸ்சரேத் | ஏஷ ஸம்ந்யாஸ: |

தத³தி⁴கா¹ ந ப⁴வேத்³யதி³ க்³ரு³ஹஸ்த²ப்ரார்த²நாபூர்வகமப⁴யம்
ஸர்வபூ⁴தேப்⁴யோ மத்த: ஸர்வம் ப்ரவர்ததே ஸகா² மா கோ³பாயெளஜ:
ஸகா² யோ⁵ஸீந்த்³ரஸ்ய வ்ரஜோ⁵ஸி வார்க³க்⁴ந: ஸர்ம மே ப⁴வ யத்பாபம்
தந்நிவாரயேத்யநேந மந்த்ரேண ப்ரணவபூர்வகம் ஸலக்ஷணம் வாஇணவம்
த³ண்ட³ம் கடிஸூத்ரம் கௌபீநம் கமண்ட³லும் விவரணவஸ்த்ரமேகம்
பரி³க்ரு³ஹ்ய ஸத்³க்ரு³முபக³ம்ய நத்வா கு³ருமுகா²த்தத்த்வமஸீதி
மஹாவாக்யம் ப்ரணவபூர்வகமுபலப்⁴யாத² ஜீர்ணவல்கலாஜிநம்
த்⁴ரு³த்வாத² ஜலாவதரணமூர்த்⁴வக³மநமேகபி⁴க்ஷாம் பரித்யஜ்ய
த்ரிகாலஸந்நாமாசரந்வேதா³ந்தஸ்ரவணபூர்வகம் ப்ரணவாநுஷ்டா²நம்
குர்வந்³ரஹ்மமார்கே³ ஸம்யக் ஸம்பந்ந: ஸ்வாபி⁴மதமாத்மநி கோ³பயித்வா
நிர்மமோ⁵த்⁴யாத்மநிஷ்ட: ² காமக்ரோத⁴லோப⁴மோஹமத³மாத்தஸ்ய-
த³ம்ப⁴த³ர்பாஹங்காராஸூயாக³ர்வேச்சா²த்³வேஷஹர்ஷாமர்ஷ-
மமத்வாதீ³ம்ஸ்ச ஹித்வா ஜ்ஞாநவைராக்³யயுக்²தோ வித்தஸ்த்ரீபராங்க்²
ஸூத்³த⁴மாநஸ: ஸர்வோபநிஷத³ர்த²மாலோச்ய ப்³ரஹ்மசர்யா-
பரி³க்ரு³ஹாஹிம்ஸாஸத்யம் யத்நேந ரக்ஷஞ்ஜிதேந்த்³ரியோ ப³ஹிரந்த:ஸ்நேஹவர்ஜித:
ஸரீரஸந்தா⁴ரணாத்²ம் வா த்ரிஷு வர்ணேஷ்வபி⁴ஸஸ்தபதிதவர்ஜிதேஷு
பஸூரத்³ரோஹீ பை⁴க்ஷயமாணோ ப்³ரஹ்மபூ⁴யாய ப⁴வதி |
ஸர்வேஷு காலேஷு லாபா⁴லாபௌ⁴ ஸமௌ க்ரு³த்வா பரபாத்ரமதூ⁴கரே-
ணாந்நமஸ்ந்நமேதோ³வ்ரு³த்³தி⁴மகுர்வந்க்ரு³ஸீபூ⁴த்வா ப்³ரஹ்மாஹமஸ்மீதி
பா⁴வ்யந்க்ரு³ர்வர்த²ம் க்³ராமமுபேத்ய த்⁴ருவஸீலோ⁵ஷ்டௌ மாஸ்யேகாக்³
சரேத்³த்³வாவேவாசரேத் |

யதா³லம்பு³த்³தி⁴ர்ப⁴வேத்ததா³ கு³சகோ வா ப³ஹூத³கோ வா ஹம்ஸோ வா
பரமஹம்ஸோ வா தத்தந்நந்த்ரபூர்வகம் கடிஸூத்ரம் கௌபீநம் த³ண்ட³ம்
கமண்ட³லும் ஸர்வமப்ஸு விஸ்ரு³ஜ்யாத² ஜாதரூபத⁴ரஸ்சரேத் |

க்³ராம ஏகராத்ரம் தீர்தே² த்ரிராத்த்ரம் பத்தநே பஞ்சராத்ரம் க்ஷேத்ரே
ஸப்தராத்ரமநிகேத: ஸ்தி²ரமதிரநக்³நிஸேவீ நிர்விகாரோ நியமானியாம-

முத்ஸுரு'ஜ்ய ப்ராணஸந்தா⁴ரணு²மயமேவ லாபா⁴லாபௌ⁴ ஸமௌ
 க்ரு'த்வா கோ³வ்ரு'த்த்யா பை⁴க்ஷமாசரந்நுத³கஸ்த²லகமண்ட³லுர்-
 ரபா³த⁴கரஹஸ்யஸ்த²லவாஸோ ந புநர்லாபா⁴லாப⁴ரத: ஸாபா⁴ஸாப⁴-
 கர்மநிர்மூலநபர: ஸர்வத்ர பூ⁴தலஸயந: க்ஷௌரகர்மபரித்யக்தோ
 யுக்தசாதூர்மாஸ்யவ்ரதநியம: ஸூக்லத⁴யாநபராயனோ⁵ர்த²ஸ்த்ரீபுர-
 பராங்முகோ²நுந்மத்தோ⁵ப்யுந்மத்தவதா³சரந்நவ்யக்தவிங்கோ³ஸிங்கோ³ஸ்ய-
 க்தாசாரோ தி³வாநக்தஸமத்வேநாஸ்வப்ந: ஸ்வரூபாநுஸந்தா⁴நப்³ரஹ்ம-
 ப்ரணவத⁴யாநமார்கே³னாவஹித: ஸம்ந்யாஸேந தே³ஹத்யாக³ம் கரோதி ஸ
 பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகோ ப⁴வதி |

ப⁴க³வந் ப்³ரஹ்மப்ரணவ: கீத்³ரு'ஸ இதி ப்³ரஹ்மா ப்ரு'ச்ச²தி |

ஸ ஹோவாச நாராயண: |

ப்³ரஹ்மப்ரணவ: ஷோட³ஸமாத்ராத்தமக: ஸோ⁵வஸ்தா²சதுஷ்டய-
 சதுஷ்டயகோ³சர: |

ஜாக்³ரத³வஸ்தா²யாம் ஜாக்³ரதா³தி³சரஸ்ரோ⁵வஸ்தா:² ஸ்வப்நே ஸ்வப்நாதி³-
 சதஸ்ரோவஸ்தா:² ஸுஷுப்தௌ ஸுஷுப்த்யாதி³சதஸ்ரோ⁵வஸ்தா²தூரீயே
 தூரீயாதி³சதஸ்ரோ⁵வஸ்தா² ப⁴வந்தீதி |

ஜாக்³ரத³வஸ்தா²யாம் விஸ்வஸ்ய சாதூர்வித⁴யம் விஸ்வவிஸ்வோ விஸ்வதைஜஸோ
 விஸ்வப்ராஜ்ஞோ விஸ்வதூரீய இதி |

ஸ்வப்நாவஸ்தா²யாம் தைஜஸஸ்ய சாதூர்வித⁴யம்

தைஜஸவிஸ்வஸ்தைஜஸதைஜஸஸ்தைஜஸப்ராஜ்ஞஸ்தைஜஸதூரீய இதி |

ஸுஷுப்த்யவஸ்தா²யாம் ப்ராஜ்ஞஸ்ய சாதூர்வித⁴யம் ப்ராஜ்ஞவிஸ்வ:

ப்ராஜ்ஞதைஜஸ: ப்ராஜ்ஞப்ராஜ்ஞ: ப்ராஜ்ஞதூரீய இதி |

தூரீயாவஸ்தா²யாம் தூரீயஸ்ய சாதூர்வித⁴யம்

தூரீயவிஸ்வஸ்தூரீயதைஜஸஸ்தூரீயப்ராஜ்ஞஸ்தூரீயதூரீய இதி |

தே க்ரமேண ஷோட³ஸமாத்ரா ரூடா:⁴ அகாரே ஜாக்³ரத³விஸ்வ உகாரே

ஜாக்³ரததைஜஸோ மகாரே ஜாக்³ரதப்ராஜ்ஞ அர்த⁴மாத்ராயாம் ஜாக்³ரத்தூரீயோ

பி³ந்தௌ³ ஸ்வப்நவிஸ்வோநாதே³ ஸ்வப்நதைஜஸ: கலாயாம் ஸ்வப்நப்ராஜ்ஞ:

கலாதீதே ஸ்வப்நதூரீய: ஸாந்தௌ ஸுஷுப்தவிஸ்வ: ஸாந்த்யாதீதே

ஸுஷுப்ததைஜஸ உந்மந்யாம் ஸுஷுப்தப்ராஜ்ஞோ மநோந்மந்யாம்

ஸுஷுப்ததூரீய: புர்யாம் தூரீயவிஸ்வோ மத⁴யமாயாம் தூரீயதைஜஸ:

பஸ்யந்தாம் தூரீயப்ராஜ்ஞ: பராயாம் தூரீயதூரீய: |

ஜாக்³ரந்மாத்ராசதுஷ்டயமகாராம்ஸம் ஸ்வப்நமாத்ராசதுஷ்டய-

முகாராம்ஸம் ஸுஷுப்திமாத்த்ராசதுஷ்டயம் மகாராம்ஸம்
 துரீயமாத்த்ராசதுஷ்டயமர்த்⁴மாத்த்ராம்ஸம் |
 அயமேவ ப்³ரஹ்மப்ரணவ: | ஸ பரமஹம்ஸதுரீயாதீதாவதூ⁴தைருபாஸ்ய: |
 தேநைவ ப்³ரஹ்ம ப்ரகாஸ்தே தேந விதே³ஹமுக்தி: |
 ப⁴க³வந் கத²மயஜ்ஞோபவீத்த்யஸிக்² ஸர்வகர்மபரித்யக்த: கத²ம்
 ப்³ரஹ்மநிஷ்டா²பர: கத²ம் ப்³ராஹ்மண இதி ப்³ரஹ்மா ப்ரு³ச்ச²தி |
 ஸ ஹோவாச விஷ்ணுர்போ⁴போ⁴ஸ்⁴ப⁴க யஸ்யாஸ்த்யத்³வைதமாத்மஜ்ஞாநம்
 ததே³வ யஜ்ஞோபவீதம் |
 தஸ்ய த்⁴யாநநிஷ்டை²வ ஸிகா² | தத்கர்ம ஸ பவித்ரம் |
 ஸ ஸர்வகர்மக்ரு³த் | ஸ ப்³ராஹ்மண: | ஸ ப்³ரஹ்மநிஷ்டா²பர: |
 ஸ தே³வ: | ஸ ரு³ஷி: | ஸ தபஸ்வீ | ஸ ஸ்ரேஷ்ட:² |
 ஸ ஏவ ஸர்வஜ்யேஷ்ட:² | ஸ ஏவ ஜக³த்³கு³ரு: | ஸ ஏவாஹம் வித்³தி⁴ |
 லோகே பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகோ து³ர்லப⁴தரோ யத்³யேகோ⁵ஸ்தி |
 ஸ ஏவ நித்யபூத: | ஸ ஏவ வேத³புருஷோ மஹாபுருஷோ யஸ்தச்சித்தம்
 மய்யேவாவதிஷ்ட²தே | அஹம் ச தஸ்மிந்நேவாவஸ்தி²த: |
 ஸ ஏவ நித்யத்ரு³ப்த: | ஸ ஸீதோஷ்ணஸுக²து:³க²மாநாவமானவ்ரஜித: |
 ஸ நிந்தா³மர்ஷஸஹிஷ்ணு: | ஸ ஷ்ரு³ர்மிவ்ரஜித: |
 ஷ்ட்³பா⁴வவிகாரஸூந்ய: | ஸ ஜ்யேஷ்டா²ஜ்யேஷ்ட²வ்யவதா⁴நரஹித: |
 ஸ ஸ்வவ்யதிரேகேண நாந்யத்³ரஷ்டா | ஆஸாம்ப்³ரோ நநமஸ்காரோ ந
 ஸ்வாஹாகாரோ ந ஸ்வதா⁴காரஸ்ச நவிஸர்ஜநபரோ நிந்தா³ஸ்துதி-
 வ்யதிரிக்தோ நமந்த்ரதந்த்ரோபாஸகோ தே³வாந்தரத்⁴யாநஸூந்யோ
 லக்ஷயாலக்ஷயநிவர்தக: ஸர்வோபரத: ஸஸச்சிதா³நந்தா³த்³வய-
 சித்³க⁴ந: ஸம்பூர்ணநந்தை³கபோ³தோ⁴ ப்³ரஹ்மைவாஹமமீத்யநவரதம்
 ப்³ரஹ்மப்ரணவாநுஸந்தா⁴நேந ய: க்ரு³தக்ரு³த்யோ ப⁴வதி ஸ ஹ
 பரமஹம்ஸபரிவ்ராடி³த்யுபநிஷத் ||

ஹரி: ஓ தத்ஸத் |
 ஓ ப⁴த்³ரம் கர்ணேபி:⁴ ஸ்ரு³ணுயாம தே³வா |
 ப⁴த்³ரம் பஸ்யேமாக்ஷபி⁴ர்யஜத்ரா: |
 ஸ்தி²ரைரங்கை³ஸ்துஷ்டுவாம்ஸ்தநூபி:⁴ |
 வ்யஸேம தே³வஹிதம் யதா³யு: |
 ஸ்வஸ்தி ந இந்த்³ரோ வ்ரு³த்³த⁴ஸ்ரவா: |

ஸ்வஸ்தி ந: பூஷா விஸ்வவேதா:³ |

ஸ்வஸ்தி நஸ்தார்க்ஷயோ஽ரிஷ்டநேமி: |

ஸ்வஸ்தி நோ ப்³ரு'ஹஸ்பதிர்த³தா⁴து ||

ஓ ஸாந்தி: ஸாந்தி: ஸாந்தி: ||

இதி பரமஹம்ஸபரிவ்ராஜகோபநிஷத்ஸமாப்தா ||

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

——
Paramahansa-Parivrajaka Upanishad
pdf was typeset on April 1, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

